

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
Голова Вченої ради Л. К. Задорожна
(протокол № 4 від «19» 8 2020 р.)

Зі змінами та доповненнями,
внесеними згідно рішенням Вченої ради
протокол № 6 від «18» 10 2023 р.
уведено в дію наказом ректора
наказ № 01-2/317-180 від «19» 10 2023 р.

Л. К. Задорожна

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВОГО КЕРІВНИКА ЗДОБУВАЧА
СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ
(ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ)
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Одеса
2023

1. Загальні положення

1.1. Це положення визначає вимоги до наукового керівника здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, його обов'язки та порядок призначення.

1.2. Положення про наукового керівника здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою) КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (далі - Положення) розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»;
- Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502);
- Статуту КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»;
- інших чинних нормативно-правових актів.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

атестація здобувача ступеня доктора філософії (далі атестація здобувача) - встановлення разовою спеціалізованою вченою радою у результаті успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми;

здобувач ступеня доктора філософії (далі - здобувач) - особа, яка виконує у закладі освітньо-наукову програму на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня доктора філософії;

науковий керівник - призначений з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем, який здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (поза аспірантурою);

експерт - особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником закладу, в якому утворена разова спеціалізована рада, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача.

2. Вимоги до наукового керівника та порядок його призначення

2.1. Призначення наукового керівника здобувача здійснюється на принципах студентоцентризму, доцільності, прозорості, академічної доброчесності, соціальної відповідальності.

2.2. За поданням кафедри Вчена рада Академії приймає рішення про надання дозволу керівництва здобувачами доктору наук чи кандидату наук (доктору філософії) з числа науково-педагогічних працівників Академії, які мають відповідний рівень наукової кваліфікації та активності, що підтверджуються відповідними пунктами Ліцензійних вимог.

2.3. При позитивному рішенні Вченої ради інформація про потенційних наукових керівників розміщується на сайті Академії.

2.4. При призначенні наукового керівника ураховуються пропозиції здобувача та відповідність напряму його наукової діяльності напряму (тематичі) дослідження здобувача.

2.5. Здобувачу ступеня доктора філософії протягом місяця з дати наказу ректора Академії про зарахування призначається науковий керівник з числа науково-педагогічних працівників Академії, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію, визначену у п. 2.2. цього Положення.

2.6. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше п'яти здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2.7. Науковий керівник, який має ступінь кандидата наук (доктора філософії), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2.8. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах

норм часу наукової роботи, встановлених Академією для науково-педагогічних працівників.

2.9. Рішенням Вченої ради Академії здобувачу може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

3. Обов'язки наукового керівника

3.1. Науковий керівник зобов'язаний:

- здійснювати наукове керівництво роботою здобувача над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження;
- надавати здобувачу консультації щодо змісту і методології наукових досліджень;
- сприяти публікації наукових статей здобувачами з наукового напрямку підготовки дисертації;
- контролювати виконання здобувачем індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;
- сприяти проходженню захисту дисертації здобувача згідно календарного плану його наукової роботи до завершення навчання в аспірантурі;
- визначати стан підготовки дисертації здобувача до захисту;
- відповідати перед Вченою радою Академії за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

3.2. Науковий керівник несе персональну відповідальність за своєчасне проходження здобувачем звітування про виконану освітню і наукову складову освітньо-наукової програми за звітний період, а також проходження науково-викладацької практики.

3.3. Науковий керівник повинен бути присутнім на засіданнях кафедри і Вченої ради Академії, на яких проводиться звітування здобувачів.

3.4. Науковий керівник щорічно звітує про роботу зі здобувачами на засіданні кафедри.

3.5. Науковий керівник не пізніше, ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання здобувача за акредитованою

освітньо-науковою програмою, надає висновок з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

3.6. Науковий керівник координує і супроводжує здобувача під час процедури підготовки його до захисту дисертації, що визначена в Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

3.7. Науковий керівник разом із завідувачем кафедри та проректором з науково-педагогічної та інноваційної діяльності розглядає пропозиції щодо утворення разової спеціалізованої вченої ради.

3.8. У своїй повсякденній роботі науковий керівник здобувачів повинен:

- постійно підвищувати свою кваліфікацію;
- прагнути до вивчення та впровадження позитивного досвіду керівництва науковими дослідженнями;
- показувати приклад порядності, толерантності та поваги до чужої думки, надавати допомогу своїм аспірантам у оволодінні компетентностями наукової полеміки та дискусії;
- разом із аспірантом дотримуватись принципів академічної доброчесності, використовуючи у науковій та дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них.

3.9. Якщо дисертація, в якій виявлено академічний плагіат та інші порушення академічної доброчесності, була захищена у разовій спеціалізованій вченій раді, науковий керівник позбавляється права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки.

4. Зміна наукового керівника здобувача

4.1. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача Академія може змінити наукового керівника, зокрема, у разі:

- припинення ним трудової діяльності на науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті, декретної відпустки;

- невиконання своїх обов'язків, визначених цим Порядком;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- у разі зміни напряму дисертаційної роботи (його теми та/або мети, об'єкта чи предмета);
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.2. Для розгляду питання щодо зміни наукового керівника здобувач:

- пише заяву на ім'я завідуючого кафедри (до якої прикріплений здобувач), яка розглядається на засіданні відповідної кафедри;
- додає до заяви обґрунтування теми дисертаційної роботи (з підписами наукового керівника та здобувача);
- на підставі рішення кафедри аспірант пише заяву на ім'я голови Вченої ради Академії ректора, яка розглядається на засіданні Вченої ради;
- відповідно до рішення Вченої ради Академії зміна наукового керівника вводиться в дію наказом ректора.

4.3. У випадку зміни наукового керівника у зв'язку зі звільненням з Академії науковий керівник, який звільняється, до моменту подання заяви на звільнення зобов'язаний розглянути питання про зміну наукового керівника свого здобувача на засіданні кафедри та надати йому пропозиції нових наукових керівників.

4.4. При необхідності зміни наукового керівника, у разі неподання здобувачем заяви про зміну наукового керівника, кафедра (до якої прикріплений здобувач), врахувавши спеціальність та тематику дисертаційної роботи здобувача, зобов'язана призначити наукового керівника серед відповідних науково-педагогічних працівників Академії.

5. Прикінцеві положення

5.1. Дане Положення розглядається й ухвалюється Вченою радою Академії та вводиться у дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення до Положення розглядаються й ухвалюються Вченою радою Академії за поданням завідувача відділом освітньо-наукової підготовки та вводяться у дію наказом ректора.